

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/196/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7010898605
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7010898605.7

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobkyne: H. C., C.. XX. XX. XXXX, S. A. I., O.. T. Č.. X, zastúpenej JUDr. Rolandom Kovácsom, advokátom so sídlom v Košiciach, Mäsiarska 30, proti žalovanému: Š. B., C.. XX. XX. XXXX, S. A. I., H. X, zastúpeného Advokátskou spoločnosťou JUDr. Patrik Holinga s.r.o., so sídlom v Košiciach, Hlavná č. 25, v konaní o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 03. 09. 2015 č.k. 34C/1/2003-304 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresný súd Košice I (ďalej len "súd prvého stupňa") žalobu žalobkyne o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru, zamietol. Žalobu o náhradu mzdy s príslušenstvom vylúčil na samostatné konanie. O trovách konania si vymienil rozhodnúť samostatným uznesením.

Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa pôvodne v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/276/00 domáhala vyslovenia neplatnosti pracovnej zmluvy uzatvorenej dňa 31. 12. 1999 a určenia, že pracovná zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú. Zároveň uplatnila právo na náhradu mzdy za obdobie od 01. 04. 2000 do 30. 11. 2001 so 17,6 % úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 01. 04. 2000 do zaplatenia. Žalobu o náhradu mzdy s prísl. súd prvého stupňa vylúčil na samostatné konanie rozsudkom zo dňa 11. 07. 2002 č.k. 15C/276/2000-37. Týmto rozsudkom vyslovil aj neplatnosť pracovnej zmluvy uzavretej dňa 31. 12. 1999 na dobu určitú a určil, že pracovná zmluva zo dňa 31. 12. 1999 bola uzavretá na dobu neurčitú. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18. 9. 2002. Nárok na náhradu mzdy sa stal predmetom tohto konania.

Uznesením zo dňa 16. 06. 2015 č.k. 34C/1/2003-288 súd prvého stupňa pripustil zmenu žaloby podľa § 95 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorej predmetom konania sa stal okrem nároku na náhradu mzdy aj nárok žalobkyne o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru na základe listu žalovaného zo dňa 11. 04. 2000. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14. 07. 2015.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci podľa § 64, § 261 ods. 4 zákona č. 65/1965 Zb. (Zákonníka práce) v znení platnom v čase vzniku nároku uzavrel, že žalobkyňa nepodala žalobu o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru na súde včas, a to ani v posledný deň prekluzívnej doby, najneskôr 2 mesiace odo dňa, keď sa pracovný pomer mal rozviazaním skončiť. V tej súvislosti uviedol, že listom Okresného úradu Košice I zo dňa 23. 03. 2000 bola žalobkyňa upozornená, aby neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru uplatnila na súde do dvoch mesiacov od skončenia pracovného pomeru, lebo skončenie pracovného pomeru je neplatné. Žalobkyňa listom zo dňa 04. 04. 2000 žiadala žalovaného o doručenie dokladu o rozviazaní pracovného pomeru a žalovaný dal na poštovú prepravu na Pošte Košice 1 dňa 12. 04. 2000 pod podacím číslom XXXXX doporučený list zo dňa 11. 04. 2000, ktorým žalobkyni oznámil okamžité skončenie

pracovného pomeru ku dňu 15. 04. 2000. Dňa 26. 04. 2000 sa žalobkyňa zaevidovala na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Košiciach ako nezamestnaná. Zo zhodných výpovedí účastníkov konania súdu prvého stupňa vyplynulo, že žalobkyni bolo riadne doručené okamžité skončenie pracovného pomeru do vlastných rúk listom žalovaného zo dňa 11. 04. 2000. K tomuto záveru dospel na základe zistenia, že v období od 12. 04. 2000 do 26. 04. 2000 bol žalobkyni jednoznačne uplatnený (doručený) zrušovací právny úkon žalovaného - okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 11. 04. 2000 ako hmotnoprávna podmienka platnosti tohto právneho úkonu a nastali jeho účinky. Žalobkyňa totiž v priebehu konania nepopierala, že okamžité skončenie pracovného pomeru listom zo dňa 11. 04. 2000 prevzala do vlastných rúk, ale nevedela uviesť, v ktorý konkrétny deň jej bolo doručené, lebo si to nepamätala. Súd prvého stupňa vyhodnotil, že okamžité skončenie pracovného pomeru bolo žalobkyni doručené najneskôr dňa 26. 04. 2000, keď sa sama zaevidovala na príslušnom úrade práce ako nezamestnaná, lebo vedela, že jej pracovný pomer skončil. Akýkoľvek iný časový údaj uvedený v zrušovacom prejave žalovaného (v danom prípade deň 15. 04. 2000) nemôže meniť jeho zákonné účinky. Žalovaný nepreukázal, v ktorý konkrétny deň žalobkyni okamžité skončenie pracovného pomeru listom zo dňa 11. 04. 2000 doručil, preukázal však podacím lístkom, že doručoval žalobkyni zásielku dňa 12. 04. 2000. Pošta uchováva prevádzkové doklady o doručení len tri roky odo dňa podania zásielky, preto nebolo možné konkrétny deň doručenia zásielky overiť. Začiatok plynutia dvojmesačnej doby určenej podľa § 64 Zákonníka práce pripadol podľa názoru súdu prvého stupňa na deň 01. 05. 2000 (začiatok príslušného kalendárneho mesiaca po doručení okamžitého skončenia pracovného pomeru) a posledný zistiteľný deň na 26. 06. 2000. Žalobu o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru na základe listu žalovaného zo dňa 11. 04. 2000 žalobkyňa podala na súde (až) dňa 10. 09. 2001, urobila tak teda po uplynutí 2 - mesačnej prekluzívnej, prepadnej doby vyplývajúcej z ust. § 64 Zákonníka práce a preto jej nárok zanikol.

S poukazom na tieto dôvody súd žalobu o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru na základe listu žalovaného zo dňa 11. 04. 2000 zamietol, lebo nebola podaná včas a skončenie pracovného pomeru listom zo dňa 11. 04. 2000 je platné a účinné.

Žalobu o náhradu mzdy s prísl. vylúčil na samostatné konanie podľa § 112 ods. 2 O.s.p.

O trovách konania si vymienil rozhodnúť samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej podľa § 151 ods. 3 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p. a odvolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie. Uplatnila trovy prvostupňového a odvolacieho konania. Odvolanie odôvodnila tým, že nesúhlasí s právnym názorom súdu prvého stupňa, že žalobu o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru nepodala včas, teda v zákonom stanovenej v 2 mesačnej lehote. Súd prvého stupňa sa opätovne nezaoberal zrušovacím prejavom žalovaného zo dňa 11. 04. 2000 a nerešpektujúc právny názor Krajského súdu v Košiciach vyslovený v uznesení, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený sa nevyporiadal s tým, či zo strany žalovaného došlo k okamžitému skončeniu pracovného pomeru. V rozsudku nie je uvedené, z akého dôvodu súd prvého stupňa tento zrušovací prejav vyhodnotil ako okamžité skončenie pracovného pomeru a to napriek tomu, že takáto povinnosť vyplynula z uznesenia odvolacieho súdu. Pokiaľ ide o doručenie zrušovacieho prejavu, nesúhlasí so záverom súdu prvého stupňa o tom, že v konaní bolo preukázané žalovaným doručenie tejto listiny. Všetky právne závery súdu prvého stupňa v tomto smere považuje za nesprávne, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Zo žiadnej jej výpovede nevyplývala skutočnosť, že by jej bol predmetný zrušovací prejav doručený, tobôž nie do vlastných rúk. Je nemožné a nezákonné určiť lehotu doručenia zrušovacieho prejavu spôsobom, akým to učinil súd prvého stupňa, a to v období od 12. 04. 2000 do 26. 04. 2000 jednoznačne bol uplatnený (doručený) zrušovací právny úkon", teda že okamih doručenia mal nastať v rozpätí niekoľkých dní. Skutočnosť, že žalovaný nevedel preukázať doručenie zrušovacieho prejavu, ako ani skutočnosť, že pošta neuchováva prevádzkové doklady dlhšie ako 3 roky, nemôže byť v neprospech žalobkyne. V konečnom dôsledku podací lístok nie je dôkazom o odoslaní a prevzatí zásielky s konkrétnym obsahom - listinou. Dôkazné bremeno v tomto smere zaťažovalo žalovaného. Takýto právny názor vyslovil aj odvolací súd. V odôvodnení rozsudku je navyše uvedené, že na jednej strane žalovaný nepreukázal doručenie listiny a na druhej strane žalovaný preukázal, že zásielku doručoval. Takýto záver je neurčitý a nepreskúmateľný. Skutočnosť, že sa zaevidovala na úrade práce nepreukazuje doručenie predmetnej

listiny. Na úrade práce sa zaevidovala z opatrnosti, nakoľko žalovaný ani po viacerých urgenciách nedoručil žiadnu listinu, z ktorej vyplývalo skončenie pracovného pomeru. Poukázala na to, že súdny spor sa ťahá neprimerane dlho a konajúca sudkyňa nechce rešpektovať právny názor odvolacieho súdu, pričom ho opätovne nerešpektovala a rozhodla nezákonne. Ide v poradi už o štvrté alebo piate rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny. Uplatnil trovy odvolacieho konania. Vo vyjadrení poukázal na to, že žalobkyňa neustále mení svoje vyjadrenie ohľadne doručenia predmetnej výpovede, pričom v podstate sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa o doručení listiny o ukončení pracovného pomeru žalobkyni. Poukázal pritom na vyjadrenie žalobkyne pri výpovedi dňa 10. 10. 2006, kedy pripustila, že toto oznámenie o ukončení pracovného pomeru jej bolo doručené, nevedela však povedať, kedy presne. Uviedla však, že to bolo po 12. 04. 2000. Tiež poukázal na to, že žalobkyňa viackrát menila petit žaloby.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalobkyne bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., v rozsahu danom v ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a zistil, že odvolanie je dôvodné.

Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24. 03. 2015 č.k. 4Co/102/2014-272 bol zrušený rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 13. 02. 2014 č.k. 34C/1/2003 240 vo výroku o zamietnutí žaloby, vo výroku o neuložení povinnosti žalovanému zaplatiť súdny poplatok a vo výroku o trovách konania a v zrušenom rozsahu bola vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Ďalším výrokom odvolacieho súdu bolo odmietnuté odvolanie žalobkyne voči výroku rozsudku vo vyhovujúcej časti. V uvedenom zrušujúcom rozhodnutí odvolací súd vyslovil právny názor, pokiaľ išlo o výrok o zamietnutí žaloby, a súdu prvého stupňa vytkol, že žiadnym spôsobom nezdôvodnil, na základe akých skutkových zistení zrušovací prejav žalovaného zo dňa 11. 04. 2000 posúdil ako okamžité skončenie pracovného pomeru so žalobkyňou a ako právne tento zrušovací prejav posudzoval. Obsah tohto zrušovacieho prejavu bolo potrebné posúdiť za použitia výkladového pravidla uvedeného v § 240 Zákonníka práce, nakoľko obsah tohto listinného dôkazu naznačuje, že ním malo dôjsť k zrušeniu pracovného pomeru v skúšobnej dobe zo strany zamestnávateľa. Odvolací súd tiež vyslovil právny názor, že podací lístok s pečiatkou Pošty Košice I nepreukazuje doručenie tohto listinného dôkazu žalobkyni a doručenie tohto listinného dôkazu nemožno vyvodiť ani zo skutočnosti, že žalobkyňa v konaní nepoprela, že zrušovací prejav jej bol doručený. Dôvodnou sa javí námietka žalobkyne o tom, že sa tak mohlo stať v priebehu konania, keď získala možnosť so zrušovacím prejavom, ako aj s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise sa oboznámiť. Z tejto skutočnosti však nemožno vyvodiť záver o zákonnom doručení tohto listinného dôkazu žalobkyni. Navyše pre platnosť zrušenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe je nevyhnutné, aby sa tak stalo počas plynutia skúšobnej doby a nie až po ukončení pracovného pomeru uzavretého na skúšobnú dobu. Odvolací súd preto nariadil súdu prvého stupňa doplniť dokazovanie v naznačenom smere (posúdiť zrušovací prejav žalovaného z 11. 4. 2000 podľa jeho obsahu). Pokiaľ by súd prvého stupňa uzavrel, že takýmto spôsobom došlo k ukončeniu pracovného pomeru v zmysle Zákonníka práce, bolo potrebné skúmať, či takýto prejav bol riadne žalobkyni doučený zákonným spôsobom a kedy sa tak stalo. K otázke posúdenia doručenia zrušovacieho prejavu, a či sa tak stalo zákonným spôsobom bol súd prvého stupňa viazaný právnym názorom vysloveným v tomto uznesení.

Podľa § 226 O.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Právna teória i súdna prax rozoznávajú 2 základné typy záväznosti rozhodnutí, a to záväznosť kasačnú (inštančnú v tej istej veci) a záväznosť judikatórnu.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa pri opätovnom vydaní napadnutého rozsudku postupoval v rozpore s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24. 03. 2015 č.k. 4Co/102/2014-272, ktorým bolo zrušené jeho predchádzajúce rozhodnutie, tak ako vyplýva z enunciatu tohto rozhodnutia v tej istej veci, a tak porušil kasačnú záväznosť rozhodnutia odvolacieho súdu vyplývajúcu z ust. § 226 O.s.p.

Pre konanie po zrušení rozhodnutia odvolacím súdom platí bezvýnimočná zásada viazanosti nižšieho súdu vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu. Požiadavky na reflektovanie kasačného rozhodnutia v následnom rozhodnutí súd prvého stupňa sú totiž výrazne prísnejšie, než je to v prípade

záväznosti precedenčnej. V konaní nasledujúcom po kasačnom rozhodnutí nie je priestor pre úvahy, či je právny názor odvolacieho súdu správny, fundovaný, či úplný. Toto pravidlo neplynie z presvedčenia odvolacieho súdu o svojej vlastnej neomylnosti, ale z nutnosti definitívne ukončiť konkrétny spor a predísť nekonečnému súdному presúvaniu spisu medzi súdmi, čo by neúmerne predlžovalo konanie a tým sa porušovali ústavné práva účastníkov na skončenie veci v primeranej dobe a na spravodlivý proces podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa požiadavkám vyplývajúcim z vyššie uvedených záverov nevyhovel, keď nepostupoval tak, ako bolo uložené odvolacím súdom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti krajský súd odvolaniu žalobkyne vyhovel, rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní úlohou súdu prvého stupňa bude postupovať podľa právneho názoru vysloveného v zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24. 03. 2015 č.k. 4Co/102/2014-272.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa o trovách pôvodného, ako aj tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.